

Aandoening

# Nierfalen

Nierfalen is een latere fase van chronische nierschade (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/aandoeningen/chronische-nierschade-cns>). Bij nierfalen is de nierfunctie onder de 20 procent of zelfs minder dan 15 procent. Het lukt de nieren dan niet meer om voldoende afvalstoffen uit het lichaam te verwijderen. Daardoor blijven er teveel schadelijke afvalstoffen achter in het lichaam.

Als u nierfalen heeft, bespreken we de mogelijkheden met u voor nierfunctievervangende therapie. Het gaat dan om een vorm van dialyse en/of transplantatie. Als u hier niet voor kiest, bieden we u een ondersteunende behandeling aan om uw resterende nierfunctie zo lang mogelijk te bewaren.

## Onderzoeken

Om uw resterende nierfunctie te bepalen, doen we regelmatig bloedonderzoek en/of urineonderzoek. Een nierbiopsie is meestal al eerder gedaan. Als u nog geen nierbiopsie heeft gehad, kijkt de arts of dit nog nodig is.

## Bloedprikken

Bij bloedonderzoek nemen we 1 of meer buisjes bloed af met een hol naaldje. Dit bloed wordt in het laboratorium onderzocht.

Bloedonderzoek of onderzoek van urine of ontlasting is nodig als uw arts meer wil weten over:

- uw gezondheid;
- het verloop van uw ziekte;
- het resultaat van een behandeling.

<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/onderzoeken/bloedprikken>

## Urineonderzoek

Urineonderzoek kan nodig zijn wanneer de huisarts of specialist denkt dat er sprake is van een ziekte.

U krijgt van uw behandelend arts hiervoor de juiste materialen mee. Dit is een pakketje met een urinepotje en een urinebuisje. De instructies (<https://webshare.zenya.work/51j1rq1nn3w7h9yz/Document.aspx>) ([https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/sites/default/files/documents/2024-03/lab-032a-lkch\\_1.pdf](https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/sites/default/files/documents/2024-03/lab-032a-lkch_1.pdf)) voor het opvangen van uw urine, krijgt u van de arts die het onderzoek aanvraagt.

<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/onderzoeken/urineonderzoek>

# Nierbiopsie

Bij een nierbiopsie neemt de arts met een holle naald een stukje weefsel (biopt) uit 1 van uw nieren.

Dit weefsel wordt in het laboratorium onderzocht. De reden voor een nierbiopsie kan zijn dat er tekenen van een ontsteking zijn in uw nieren, er eiwit in uw urine is gevonden of dat uw nier minder goed werkt. De nierbiopsie kan een belangrijke bijdrage leveren bij het stellen van de juiste diagnose en de behandeling door uw arts.

<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/onderzoeken/nierbiopsie>

## Behandelingen

Er zijn verschillende behandelingen voor nierfalen. U krijgt hier uitgebreide voorlichting over. Daarna maakt u samen met uw zorgverleners een keuze.

## Kaliumbeperkte voeding, voedingsadviezen

Kalium is een mineraal dat in bijna alle voedingsmiddelen zit. Het speelt een rol bij een goede vochtbalans in het lichaam.

Als u een te hoog kaliumgehalte in uw bloed heeft, kan uw arts aanraden om een kaliumbeperkt dieet te volgen. U eet en drinkt dan zo min mogelijk kaliumrijke voedingsmiddelen. Hoeveel kalium u nog kunt gebruiken hangt af van uw bloedwaarden. Als het kalium met behulp van een dieet niet voldoende zakt, kan uw arts u (tijdelijk) kaliumbindende medicijnen voorschrijven.

<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/behandelingen/kaliumbeperkte-voeding-voedingsadviezen>

## Nierfalen, ondersteunende behandeling (conservatieve therapie)

De behandeling is erop gericht om de nog bestaande nierfunctie zolang mogelijk te beschermen en te behouden en de klachten die ontstaan te verminderen.

De ondersteunende behandeling bij ernstig nierfalen wordt gegeven aan mensen die niet willen of kunnen starten met een nierfunctievervangende behandeling. In deze informatie krijgt u uitleg over wat er gebeurt als u kiest geen nierfunctievervangende behandeling te ondergaan. Maar ook wat er gedaan kan worden om de gevolgen van uw nierziekte te beperken.

<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/behandelingen/nierfalen-ondersteunende-behandeling-conservatieve-therapie>

## Nierfalen, voorbereiding op nierfunctievervangende therapie

Bij nierfalen heeft u de keuze om te starten met een nierfunctievervangende behandeling. We spreken van nierfalen als de nieren nog maar 15% of minder werken.

Bij een nierfunctievervangende behandeling kunt u kiezen uit:

- Hemodialyse (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/behandelingen/hemodialyse>)
- Peritoneaal dialyse (buikspoeling) (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/behandelingen/peritoneaal-dialyse-buikspoeling>)

Het nierfalenteam kijkt samen met u welke behandeling het beste bij u past. Het nierfalenteam bestaat uit zorgverleners van verschillende disciplines: een nefroloog, een nierfalenverpleegkundige, een maatschappelijk werker en een diëtist. Elke patiënt met nierfalen krijgt gesprekken met de verschillende leden van het team, in het ziekenhuis en thuis. Om u zo goed mogelijk te kunnen begeleiden, hebben de zorgverleners onderling ook overleg.

Als u niet wilt of kunt starten met een nierfunctievervangende behandeling, kunt u ook kiezen voor een ondersteunende behandeling. Dit wordt ook wel conservatieve therapie genoemd. Hierbij proberen we om de nog bestaande nierfunctie zolang mogelijk te beschermen en te behouden en de klachten die ontstaan te verminderen.

Kijk voor meer informatie op de volgende pagina:

- Nierfalen (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/aandoeningen/nierfalen>)
- Nierfalen, ondersteunende behandeling (conservatieve therapie) (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/behandelingen/nierfalen-ondersteunende-behandeling-conservatieve-therapie>)

<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/behandelingen/nierfalen-voorbereiding-op-nierfunctievervangende-therapie>

## Dialyse

Bij dialyse gebruiken we een apparaat om het bloed te zuiveren en het overtollig vocht uit het lichaam te verwijderen. Dit doen we als uw nieren niet meer (goed) werken.

Er zijn 2 verschillende vormen van dialyse:

- hemodialyse ('bloedspoeling') (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/hemodialyse>)
- peritoneaal dialyse ('buikspoeling'). (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/peritoneaal-dialyse-buikspoeling>)

Welke vorm van dialyse u kiest, is heel persoonlijk. Alle behandelvormen hebben een verandering tot gevolg in uw levensstijl. We wegen samen met u af welke vorm van dialyse uw levensstijl het minst beïnvloedt.

<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/behandelingen/dialyse>

## Acute dialyse

Acute dialyse is een nierfunctievervangende behandeling, die nodig is als uw nieren plotseling niet of onvoldoende werken.

De arts start snel met dialyse (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/dialyse>) als er sprake is van ernstig nierfunctieverlies, er ernstige vochtophoping in het lichaam ontstaat of er een te hoge concentratie afvalstoffen ontstaat. Het laatste kunnen we meten in uw bloed. Als u onverwacht in dialysebehandeling bent gekomen, komt er veel op u en uw naasten af. In deze informatie leest u in het kort meer over de dialysebehandeling.

## Belangrijke telefoonnummers

- Secretaresse Dialyseafdeling (073) 553 23 91
- Verpleegkundig coördinator dialyse (073) 553 77 44
- Nierfalenverpleegkundige (073) 553 77 47
- Polikliniek Nefrologie (073) 553 30 71
- Medisch Maatschappelijkwerk (073) 553 23 91
- Diëtiste (073) 553 23 91

<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/behandelingen/acute-dialyse>

## Niertransplantatie

Bij een niertransplantatie krijgt iemand een nieuwe nier. Met deze nieuwe nier wordt de nierfunctie in principe weer tot 50% hersteld, waardoor de gezondheid sterk verbetert.

Iedere patiënt met een goede gezondheid komt eigenlijk in aanmerking voor een niertransplantatie. Wat uw leeftijd is, maakt op zich

niet uit. Wel is het zo dat op oudere leeftijd vaak meerdere gezondheidsproblemen en ziekten voorkomen. De kans op een geslaagde niertransplantatie is hierdoor kleiner.

Een donor kan iemand zijn die zojuist gestorven is, of een nog levend persoon.

- De meeste transplantaties gebeuren met nieren van overleden donoren. Iedere Nederlander boven de 18 jaar kan donor worden. Wanneer een overleden persoon niet heeft aangegeven of hij wel of niet donor is, is het aan de nabestaanden om toestemming te geven. De nieren van overledenen worden pas verwijderd als (volgens strenge regels) is vastgesteld dat de persoon ook daadwerkelijk is overleden.
- Familie- of relatietransplantatie houdt in dat een familielid of nabij persoon een nier afstaat. Een groot voordeel van familietransplantatie is dat de overeenkomsten van het weefsel tussen beide personen vaak zeer groot zijn. Daarbij komt dat de nier vaak in betere conditie is dan van een overleden persoon. Het is belangrijk dat de donor geheel uit vrije wil een nier afstaat, zonder druk van buitenaf. Het afstaan van een nier is een ingrijpende gebeurtenis, zowel lichamelijk als emotioneel. Daarom dient deze beslissing goed overwogen te worden.

De transplantatie zelf wordt niet in het Jeroen Bosch Ziekenhuis uitgevoerd. U gaat hiervoor naar een universitair medisch centrum.

<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/behandelingen/niertransplantatie>

## Voeding bij chronische nierschade

Bij chronische nierschade is een gezonde leefstijl erg belangrijk.

In het begin is meestal geen speciaal dieet nodig, gevarieerd en gezond eten is dan meestal voldoende. Wel is het extra belangrijk om minder zout te eten. Als de nierfunctie verder verminderd, krijgt u een persoonlijk voedingsadvies van de diëtist.

Als de nierfunctie verder verminderd, dan krijgt u een persoonlijk voedingsadvies van de diëtist. U volgt dan een dieet dat past bij uw situatie, de ernst van de nierschade en uw verdere behandeling. Naast advies over zout, kunt u ook advies krijgen over bijvoorbeeld eiwit, fosfaat (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/behandelingen/fosfaat-in-balans>) en kalium (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/behandelingen/kaliumbeperkte-voeding-voedingsadviezen>).

<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/behandelingen/voeding-bij-chronische-nierschade>

## Poliklinieken en afdelingen

### Nefrologie, polikliniek

Het specialisme Nefrologie houdt zich bezig met aandoeningen van de nieren.

<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/afdelingen/nefrologie-polikliniek>

### Dialysecentrum

Als uw nieren onvoldoende werken, kunt u in het Dialysecentrum terecht voor een dialysebehandeling.

<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/afdelingen/dialysecentrum>

### Intensive Care (IC)

Op de Intensive Care is speciaal opgeleid personeel en speciale medische apparatuur aanwezig om zeer ernstig zieke patiënten te behandelen.

<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/afdelingen/intensive-care-ic>

Code DIA-114